

Strona Społeczna Zespołu Trójstronnego ds. Branży Energetycznej

Warszawa 09 marca 2026 r.

Sz.P.

**Agnieszka Dziemianowicz-Bąk
Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej**

Sz.P.

**Grzegorz Wrona
Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Aktywów
Państwowych
Współprzewodniczący
Zespołu Trójstronnego ds. Branży Energetycznej
oraz Zespołu Trójstronnego ds. Branży Węgla
Brunatnego**

Szanowni Państwo,

Reprezentując Stronę Społeczną Zespołu Trójstronnego ds. Branży Energetycznej informuję, iż po dokonaniu analiz i podsumowaniu efektów dotychczasowych rozmów, tak na forum Zespołu Trójstronnego jak i na forum poszczególnych Grup Energetycznych, Centrale Związkowe reprezentujące Stronę Społeczną Zespołu Trójstronnego ds. Branży Energetycznej rozpoczęły procedurę mającą na celu przekształcenie swojej reprezentacji w Komitet Protestacyjno-Strajkowy. Żądamy:

1. Podjęcia realnych rozmów na temat zagwarantowania skutecznej ochrony praw Pracowników branży energetycznej.
2. Poszanowania tych praw, w szczególności uprawnień wynikających z obowiązujących u pracodawców aktów zakładowego prawa pracy potwierdzonych podpisanym 22 października

2024 r. „Porozumieniem dotyczącym stabilnych i bezpiecznych warunków pracy i płacy pracowników na okoliczność przejść zakładów lub ich części dokonywanych w ramach przygotowania procesu transformacji sektora elektroenergetycznego i branży górnictwa węgla brunatnego, wydzielania wytwórczych i wydobywczych aktywów węglowych”.

Konstytucja RP gwarantuje związkom zawodowym prawo do organizowania strajków pracowniczych i innych akcji protestacyjnych (art. 59 ust. 3). Zrzeszone w Komitecie Centrale zrzeszają zakładowe organizacje związkowe, których członków dotyczą niżej opisane problemy i nieprawidłowości. W reakcji na te problemy organizacje tworzące Komitet wzięły na siebie zadanie nawiązania kontaktu z najwyższym poziomem decyzyjnym dla sektora energetycznego w Polsce, to jest z Państwem, celem zwrócenia uwagi na te problemy i podjęcia próby wypracowania rozwiązań mogących zapewnić spokój społeczny. Czynimy to, bowiem uważamy, że z uwagi na strategiczną rolę tego sektora, na który dodatkową presję nakłada sytuacja międzynarodowa i polityka UE, nie jest w niczyim interesie dopuszczenie do wybuchu niepokoju społecznych Pracowników, a tym bardziej – do strajków na poziomie poszczególnych zakładów pracy.

Niestety nasze dotychczasowe próby prowadzenia z Państwem dialogu na forum Zespołu Trójstronnego ds. Branży Energetycznej oraz Zespołu Trójstronnego ds. Branży Węgla Brunatnego nie są nawet ignorowane, ale wręcz spotykają się z wyraźnym oporem.

W relacjach zbiorowych niewykonywanie przyjętych zobowiązań może stanowić podstawę do wszczęcia procedury przewidzianej w ustawie z dnia 23 maja 1991 r. o rozwiązywaniu sporów zbiorowych. Prowadzenie sporów zbiorowych, ze strajkiem włącznie, stanowi konstytucyjne prawo załóg pracowniczych. Jesteśmy świadomi ostateczności takich działań, jednak brak reakcji ze strony ministerstw oraz kierownictwa grup kapitałowych nie pozostawia nam innego wyboru.

Przypominamy, że nadal nierozwiązane pozostają kluczowe kwestie, w tym:

1. Całkowity brak zainteresowania problemem Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla Pracowników Branży Energetycznej ze strony pracodawców oraz Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.
2. Brak tzw. Porozumienia na przedpolu oraz Umowy społecznej dla obszarów dystrybucji, obrotu i ciepła.
3. Brak możliwości w sprawie przystąpienia kolejnych podmiotów do Związku Pracodawców Energetyki Polskiej.
4. Brak Umowy społecznej dla wytwórców energii elektrycznej i kopalń węgla brunatnego.
5. Brak decyzji w sprawie przystąpienia kolejnych podmiotów do wskazanych dokumentów.
6. Brak rzeczywistego dialogu społecznego na poziomie kierownictwa poszczególnych grup kapitałowych (PGE, ENEA, TAURON, ENERGA).
7. Odstąpienie przez ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. od stosowania przepisów PUZP, co stanowi naruszenie „Porozumienia dotyczącego stabilnych i bezpiecznych warunków pracy i płacy pracowników na okoliczność przejść zakładów lub ich części dokonywanych w ramach przygotowania procesu transformacji sektora elektroenergetycznego i branży

górnictwa węgla brunatnego, wydzielania wytwórczych i wydobywczych aktywów węglowych”.

8. Brak możliwości przystosowania przepisów zbiorowego prawa pracy (PUZP) do standardów międzynarodowych i wymogów unijnych dotyczących dialogu społecznego.

Na szczególną uwagę zasługuje problem Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy oraz blokowanie możliwości przystępowania do Związku Pracodawców Energetyki Polskiej spółek wydzielanych w ramach kolejnych restrukturyzacji grup kapitałowych, co w przyszłości wykluczy objęcie ich układem. Są to działania sprzeczne z wiążącym Polskę prawem europejskim. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2041 z dnia 19 października 2022 r. w sprawie adekwatnych wynagrodzeń minimalnych w Unii Europejskiej (Dz. U. UE. L. z 2022 r. Nr 275, str. 33) w art. 4 ust. 2 zd. I stanowi, że *„każde państwo członkowskie, w którym wskaźnik zasięgu rokowań zbiorowych jest poniżej progu 80 %, ustanawia ramy warunków sprzyjających rokowaniom zbiorowym, w drodze ustawy po konsultacji z partnerami społecznymi albo w drodze porozumienia z nim”*.

Kwestia związania państw członkowskich dyrektywami jest przesądzona w orzecznictwie ETS. Zagadnienie to omówił zwięźle SN w wyroku z 24.06.2014 r., I CSK 392/13, LEX nr 1532770, gdzie czytamy że *„Dyrektywy wywołują jednak skutki prawne od chwili ich wejścia w życie, tj. od tej chwili wiążą państwa członkowskie co do wskazanego w nich rezultatu (art. 288 TFUE; poprzednio art. 249 TWE). Państwa członkowskie powinny więc, zgodnie z zasadą lojalności zawartą w art. 4 ust. 3 TUE (poprzednio art. 10 TWE) nie tylko powstrzymywać się w tym okresie od wydawania przepisów, które mogłyby poważnie zagrozić osiągnięciu rezultatów przewidzianych przez dyrektywę (obowiązek negatywny), ale także podjąć wszelkie działania konieczne do zapewnienia wykonania zobowiązań wynikających z prawa unijnego (obowiązek pozytywny), które spoczywają na wszystkich organach państwa, w tym na sądach (wyroki ETS: dnia 8 października 1987 r. w sprawie 80/86 Kolpinghuis Nijmegen, ECR 1987, s. 3969, pkt 12; z dnia 18 grudnia 1997 r. w sprawie C-129/96 Inter-Environnement Wallonie, ECR 1997, s. I-7411, pkt 40; w sprawach połączonych Pfeiffer i in., pkt 110; z dnia 2 czerwca 2005 r. w sprawie C-15/04 Koppensteiner, ECR 2005, s. I-4855, pkt 33)”*.

Pojęcie państwa należy przy tym rozumieć szeroko. *„Można powołać się na bezwarunkowe i wystarczająco precyzyjne przepisy dyrektywy wobec organizacji lub instytucji, które podlegają władzy lub kontroli państwa”* (Wyrok TS Z 12.07.1990 R., C-188/89, A. Foster I Inni V. British Gas Plc, ECR 1990, Nr 7, Poz. I-3313, Wyrok TS Z 11.04.2024 R., C-316/22, Gabel Industria Tessile Spa I Canavesi Spa przeciwko A2a Energia Spa I In., LEX Nr 3703936).

A zatem zarówno kontrolowane przez Skarb Państwa spółki z sektora energetycznego, jak i organy władzy państwowej w Polsce powinny być uznane za podmiot wobec którego dyrektywy są skuteczne i które powinny powstrzymać się od działań sprzecznych z celem dyrektywy.

Opór pracodawców wobec rozmów na temat zawarcia ponadzakładowego układu zbiorowego pracy i wobec perspektywicznej nawet możliwości objęcia nim szeregu pracodawców tworzonych w grupach, jednoznacznie prowadzi do stanu sprzecznego z tym, który został uznany za pożądany na podstawie art. 4 ust. 2 zd. I Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2041 z dnia 19 października 2022 r. w sprawie adekwatnych wynagrodzeń minimalnych w Unii

Europejskiej (Dz. U. UE. L. z 2022 r. Nr 275, str. 33). Tym samym działanie te należy uznać za niedopuszczalne.

Oczekujemy niezwłocznej reakcji i stanowiska w przedmiotowej sprawie, celem dokonania uzgodnień zgodnych z założeniami.

W dalszym ciągu liczymy na konstruktywny i merytoryczny dialog, jednakże cierpliwość naszych organizacji członkowskich jest już na wyczerpaniu.

Z poważaniem:

Współprzewodniczący ZTdsBE

Jerzy Wiertelak

K/O

1. Pan Karol Nawrocki – Prezydent RP
2. Pan Donald Tusk – Premier RP
3. Pan Wojciech Balczun - Minister Aktywów Państwowych
4. Pan Miłosz Motyka – Minister Energii
5. Przewodniczący Rady Dialogu Społecznego
6. Pan Marcin Laskowski – Współprzewodniczący ZTdsBE
7. Pan Jacek Kaczorowski – Współprzewodniczący ZTdsBWB
8. Pan Piotr Ostrowski – OPZZ
9. Pan Piotr Duda – NSZZ Solidarność
10. Pani Dorota Gardias – FZZ
11. Członkowie ZTdsBWB – a/a
12. Członkowie ZTdsBE – a/a